

Sarajevo, 10.02.2020. godine

TJEDNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINACIJSKIM TRŽIŠTIMA
03.02.2020.- 07.02.2020.

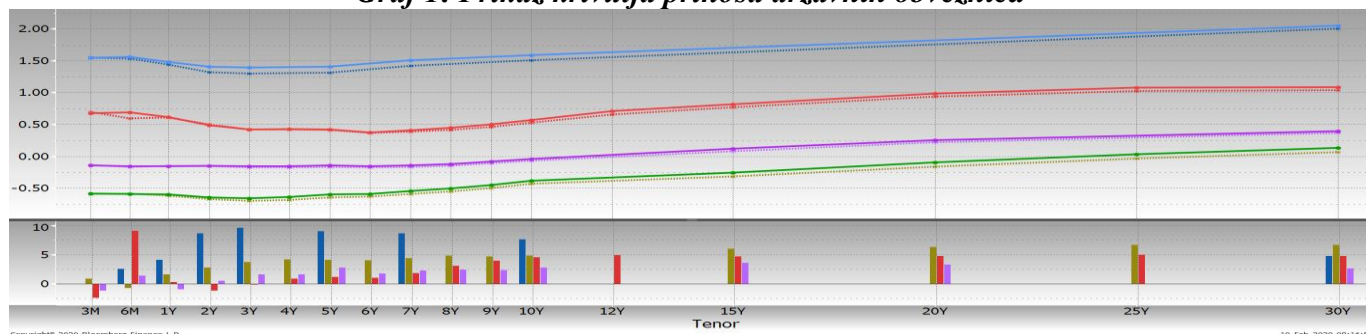
Tablica 1: Prikaz kretanja prinosa na državne obveznice

Prinosi	Eurozona			SAD			Velika Britanija			Japan		
	31.1.20	-	7.2.20	31.1.20	-	7.2.20	31.1.20	-	7.2.20	31.1.20	-	7.2.20
2 godine	-0,67	-	-0,64	1,31	-	1,40	0,50	-	0,49	-0,14	-	-0,15
5 godina	-0,64	-	-0,60	1,31	-	1,40	0,41	-	0,42	-0,17	-	-0,14
10 godina	-0,43	-	-0,39	1,51	-	1,58	0,52	-	0,57	-0,07	-	-0,04

Tablica 2: Prikaz kretanja prinosa na njemačke Bubillove

Dospijeće	Prinosi		
	31.1.20	-	7.2.20
3 mjeseca	-0,536	-	-0,496
6 mjeseci	-0,587	-	-0,595
1 godina	-0,600	-	-0,588

Graf 1: Prikaz krivulja prinosa državnih obveznica

Graf prikazuje krive prinosa Njemačke (zelena), SAD (plava), Velike Britanije (crvena) i Japana (ljubičasta) za razdoblja od 3 mjeseca do 30 godina na dane 07.02.2020. godine (pune linije) i 31.01.2020. godine (isprekidane linije). Na donjem dijelu grafa je prikazana razlika između vrijednosti odgovarajućih prinosa na navedene datume.

EUROZONA

U odnosu na prethodni tjedan prinosi obveznica eurozone su bilježili rast. Prinosi njemačkih obveznica su povećani između 2,5 i skoro 5 baznih bodova. Prinosi italijanskih obveznica su na tjednoj razini zabilježili samo blage promjene. Tijekom prošlog tjedna europski indeksi dionica su sve do petka bilježili rast, na što je između ostalog, utjecaj imala i vijest o početku implementacije dijela prve faze trgovinskog sporazuma između SAD i Kine. Prošlog tjedna su objavljeni pozitivni PMI podaci za eurozonu, ali su krajem tjedna objavljeni podaci o padu industrijske proizvodnje kod većeg broja članica eurozone u prosincu prošle godine, a što je zajedno sa padom tvorničkih porudžbina osobito bilo izraženo u Njemačkoj. Član UV ECB de Guindos je izjavio da su rizici za gospodarstvo eurozone manje izraženi nego što je to bio slučaj prije tri-četiri mjeseca. Kancelarka Njemačke Merkel je izjavila da bi bila spremna da podrži promjene Lisabonskog sporazuma EU, dodajući da EU sada mora postati konkurentnija nakon što je Velika Britanija napustila EU. Guverner Središnje banke Italije Visco je upozorio da bi mjere koje se poduzimaju za suzbijanje koronavirusa, koji se prvo pojavio u Kini, mogle imati značajan utjecaj na ekonomiju Italije, time doprinoseći postojećim negativnim rizicima vezanim za projekcije ekonomskog rasta.

Iz ECB je priopćeno da bi posljednji uvedeni program kreditiranja banaka i dalje mogao da utječe na pad troškova kreditiranja i da poveća obujam kredita, čak i nakon što su posljednje dvije operacije bile

razočaravajuće. ECB je prošle godine uvela treći po redu program dugoročnog targetiranog kreditiranja banaka (TLTRO) s ciljem pružanja bankama pristupa sredstvima po veoma povoljnim uvjetima u nadi da će one nastaviti da kreditiraju tržište uslijed globalnog usporenja gospodarskoga rasta. Europska komisija je poduzela prvi korak ka pregledu mogućih izmjena fiskalnih pravila koja predstavljaju podršku euru tako što je pokrenula javnu konsultaciju, koja za cilj ima da se nađe zajednički jezik između duboko podijeljenih vlada članica. Kompleksna i često izbjegavana pravila Pakta stabilnosti i rasta navode da vlade EU moraju održavati proračunske deficite ispod 3% GDP-a, kao i da javni dug mora biti ispod 60% GDP-a određene članice. Predsjednica ECB Lagarde je prilikom izlaganja u Parlamentu EU izjavila da je gospodarski rast eurozone i dalje umjeren, ali da postoje privremeni znakovi stabilizacije, čak i nakon što je izbijanje koronavirusa negativno utjecalo na okruženje. Dodala je i da je ambijent niskih kamatnih stopa i inflacije značajno smanjio prostor za ECB da učini monetarnu politiku dodatno stimulativnom. Središnja banka Češke je donijela neočekivanu odluku o povećanju referentne kamatne stope za 25 baznih bodova na razinu 2,25%, te tako postala prva središnja banka koja je ove godine povećala kamatne stope. Navedeno povećanje je drugo od svibnja prošle godine, odnosno deveto povećanje u posljednje 2,5 godine. Guverner Rusnok je izjavio da je debata prije konačne odluke bila „komplicirana i dugačka“, ali da su na kraju argumenti o riziku ubrzanja domaće inflacije prevagnuli zabrinutost oko globalnog ekonomskog usporenja.

Tablica 3: Kretanje ekonomskih pokazatelja za eurozonu

Red.br.	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	PMI indeks prerađivačkog sektora – EZ (final.)	SIJEČANJ	47,8	47,9	46,3
2.	PMI indeks uslužnog sektora – EZ (final.)	SIJEČANJ	52,2	52,5	52,8
3.	PMI kompozitni indeks– EZ (final.)	SIJEČANJ	50,9	51,3	50,9
4.	Proizvođačke cijene – EZ (G/G)	PROSINAC	-0,7%	-0,7%	-1,4%
5.	Tvorničke porudžbine – Njemačka (G/G)	PROSINAC	-6,6%	-8,7%	-6,0%
6.	Industrijska proizvodnja – Njemačka (G/G)	PROSINAC	-3,7%	-6,8%	-2,5%
7.	Industrijska proizvodnja – Francuska (G/G)	PROSINAC	1,0%	-3,0%	0,9%
8.	Industrijska proizvodnja – Španjolska (G/G)	PROSINAC	2,1%	0,8%	1,6%
9.	Industrijske prodaje – Nizozemska (G/G)	PROSINAC	-	4,3%	-4,4%
10.	Prerađivačka proizvodnja – Francuska (G/G)	PROSINAC	1,2%	-3,2%	0,9%
11.	Prerađivačka proizvodnja – Nizozemska (G/G)	PROSINAC	-	-0,6%	-1,1%
12.	Trgovinska bilanca – Njemačka (u milijardama EUR)	PROSINAC	15,0	15,2	18,6
13.	Trgovinska bilanca – Francuska (u milijardama EUR)	PROSINAC	-5,15	-4,05	-5,38
14.	Maloprodaja – EZ (G/G)	PROSINAC	2,3%	1,3%	2,3%
15.	Stopa inflacije – Italija (prelim.)	SIJEČANJ	0,5%	0,5%	0,5%
16.	Maloprodaja – Italija (G/G)	PROSINAC	-	0,5%	-0,2%
17.	Promjena broja nezaposlenih – Španjolska (u '000)	SIJEČANJ	-	90,2	-34,6

SAD

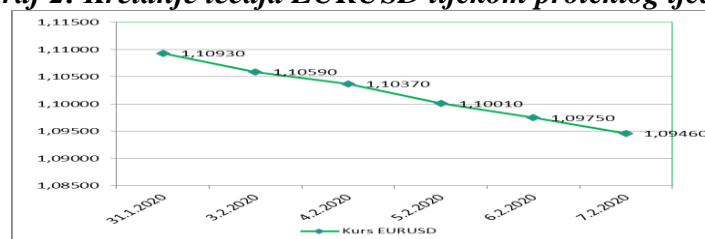
Prinosi na američke obveznice su tijekom proteklog tjedna povećani za 7 do 9 baznih bodova. Zabrinutost investitora zbog širenja koronavirusa je ublažena tijekom prošlog tjedna, nakon izjave ekonomskog savjetnika predsjednika SAD Kudlowa, koji je istaknuo da će širenje navedenog virusa imati neki utjecaj na lance trgovine u SAD, ali da učinci vjerojatno neće biti katastrofalni. SAD razmatraju plan za povlačenje iz Sporazuma o vladinim nabavama pri WTO (GPA), globalnog pakta vrijednog 1,7 bilijuna USD, ukoliko se isti ne reformira u skladu sa zahtjevima SAD. Naime, predsjednik Trump je i prošle godine najavljivao mogućnost izlaska SAD iz WTO, zbog navodnog povlaštenog statusa koji Kina ima u okviru te organizacije. Krajem prošlog tjedna je završeno povijesno suđenje predsjedniku SAD Trumpu. Senat je odlučio da Trump nije kriv ni po jednoj od dvije točke optužnice, odnosno za zloupotrebu položaja te ometanje istrage Kongresa. Kina je krajem tjedna priopćila da će prepoloviti dodatne carine koje su nametnute na uvoz određenih američkih proizvoda prošle godine, nakon potpisivanja prve faze sporazuma, koji je donio primirje u trgovinskom ratu između dvije najveće svjetske ekonomije.

Tablica 4: Kretanje ekonomskih pokazatelja za SAD

	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Stopa nezaposlenosti	SIJEČANJ	3,5%	3,6%	3,5%
2.	Promjena zaposlenih nefarmerski sektor	SIJEČANJ	165.000	225.000	147.000
3.	Promjena zaposlenih privatni sektor	SIJEČANJ	155.000	206.000	142.000
4.	Promjena zaposlenih prerađivački sektor	SIJEČANJ	-2.000	-12.000	-5.000
5.	Zahtjevi za hipotekarne kredite	31. SIJEČANJ	-	5,0%	7,2%
6.	Inicijalni zahtjevi nezaposlenih za pomoć	1. VELJAČA	215.000	202.000	217.000
7.	Bloomberg indeks potrošačkog povjerenja	2. VELJAČA	-	66,5	67,3
8.	Zalihe u veleprodaji (M/M) (final.)	PROSINAC	-0,1%	-0,2%	-0,1%
9.	PMI indeks uslužnog sektora (final.)	SIJEČANJ	53,2	53,4	52,8
10.	Obujam porudžbina trajnih dobara (final.)	PROSINAC	2,4%	2,4%	-3,1%
11.	Tvorničke porudžbine	PROSINAC	1,2%	1,8%	-1,2%
12.	Trgovinska bilanca (u mlrd USD)	PROSINAC	-48,2	-48,9	-43,7
13.	PMI indeks prerađivačkog sektora F	SIJEČANJ	51,7	51,9	52,4
14.	Potrošnja građevinskog sektora (M/M)	PROSINAC	0,5%	-0,2%	0,7%

USD je aprecirao u odnosu na EUR, te je tečaj EURUSD zabilježio pad sa razine od 1,1093 na razinu od 1,0946, a što predstavlja smanjenje od 1,33% na tjednoj razini.

Graf 2: Kretanje tečaja EURUSD tijekom proteklog tjedna

VELIKA BRITANIJA

Glavni pregovarač za Brexit ispred EU Barnier je izjavio da je Velikoj Britaniji ponuđen veoma ambiciozan trgovinski sporazum, ali samo ukoliko Johnson prihvati i potpiše striktna pravila kojima će se prevenirati neloyalna konkurencija. Ubrzo nakon ovih izjava Johnson je odbio Barnierov prijedlog i izjavio da je spreman prekinuti veze sa EU i bez trgovinskog sporazuma ukoliko Brisel insistira da Veliku Britaniju usko uskladi sa svojim standardima. Johnson je istaknuo da bi umjesto toga Velika Britanija bila zadovoljna sa odnosima koji bi bili daleko slabiji u odnosu na one koje ima sa Australijom. Johnson je dodao da je pitanje da li će se dogovoriti sa EU o sporazumu koji će biti sličan sporazumu koji postoji sa Kanadom ili koji je sličniji sporazumu sa Australijom, ali da će, prema njegovom mišljenju, Velika Britanija u svakom slučaju snažno napredovati.

Njemački član Parlamenta EU Ferber je formalno pozvao na reviziju Direktive o tržištima financijskih instrumenata, te je istaknuo da je činjenica da je sada najveće financijsko tržište Europe izvan EU, što će generalno promijeniti uvjete regulative za financijske usluge. Ferber je istaknuo da bi naivno bilo drugačije razmišljati. U ovom momentu u pitanju je više specifičnih politika, ali cjelokupna arhitektura omogućava financijskoj industriji Londona da održi sve ono što spada u uobičajeno poslovanje. Politike kojima se uređuje potrošnja za istraživanje, politike evidencija i trgovina dionicama, derivatima i dobrima će vjerojatno biti revidirane i mogle bi Brexit učiniti složenijim za pregovore kada su u pitanju međunarodne banke. S druge strane, ministar za trgovinu Truss je izjavio da Velika Britanija traga za većim sniženjem carina iz trgovinskih pregovora sa SAD, postavljajući široke ciljeve u post Brexit razdoblju u smislu osiguranja novih sporazuma o slobodnoj trgovini. Velika Britanija planira da počne s ovim pregovorima sa SAD, Japanom, Australijom i Novim Zelandom u narednim mjesecima, zajedno sa sporazumima o budućim trgovinskim odnosima sa EU.

Tablica 5: Kretanje ekonomskih pokazatelja za UK

Red. br.	Ekonomski pokazatelji	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	PMI prerađivački sektor F SIJEČANJ	49,8	50,0	47,5
2.	PMI uslužni sektor F SIJEČANJ	52,9	53,9	50,0
3.	PMI kompozitni indeks F SIJEČANJ	52,4	53,3	49,3
4.	PMI građevinski sektor SIJEČANJ	47,1	48,4	44,4
5.	Zvanične rezerve, promjena (u mil USD) SIJEČANJ	-	2.162	2.143

Tijekom proteklog tjedna GBP je deprecirala u odnosu na EUR i u odnosu na USD. Tečaj EURGBP je zabilježio rast sa razine od 0,8400 na razinu od 0,84918, dok je tečaj GBPUSD smanjen sa razine od 1,3206 na razinu od 1,2892.

JAPAN

Guverner BoJ Kuroda je izjavio da je prerano donositi odluke o dodatnom ublažavanju monetarne politike, te je istaknuo da fokus treba usmjeriti na utjecaj širenja koronavirusa na japansko gospodarstvo i cijene. Kuroda je istaknuo da bi učinci tog virusa na japansko gospodarstvo mogli biti znatno veći u usporedbi sa epidemijom virusa SARS 2003. godine, s obzirom na to da su lanci trgovine između ove dvije zemlje od tada znatno prošireni. Članovi MPC BoJ ne vide potrebu za preispitivanjem trenutnih pravila, te smatraju da benefiti politike negativnih kamatnih stopa BoJ nadmašuju troškove iste. Zamjenik guvernera BoJ Amamiya je izjavio da BoJ razmatra alternative za zamjenu LIBOR-a za novi benčmark do sredine naredne godine. Prema rezultatima istraživanja Bloomberga za veljaču, ekonomski analitičari prognoziraju stopu rasta GDP-a od 1,0% za prošlu godinu te stope od 0,5% i 0,8% za tekuću i 2021. godinu, respektivno. Istodobno, ekonomisti su smanjili prognoziranu stopu inflacije za tekuću godinu na 0,7% sa 0,8%, dok je ista za narednu godinu zadržana na 0,6%. Također, očekuje se da će BoJ referentnu kamatnu stopu zadržati na trenutnoj razini od -0,10% do kraja prvog tromjesečja tekuće godine.

Tablica 6: Kretanje ekonomskih pokazatelja za Japan

Red. br.	Ekonomski pokazatelji	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Zvanične rezerve (u mlrd USD) SIJEČANJ	-	1.342,3	1.323,8
2.	Vodeći indeks P PROSINAC	91,3	91,6	90,8
3.	Koincidirajući indeks P PROSINAC	94,7	94,7	94,7
4.	Indeks ukupnih zarada (G/G) PROSINAC	-0,1%	0,0%	0,1%
5.	Monetarna baza (G/G) SIJEČANJ	-	2,9%	3,2%
6.	PMI indeks prerađivačkog sektora F SIJEČANJ	-	48,8	48,4
7.	PMI indeks uslužnog sektora F SIJEČANJ	-	51,0	49,4

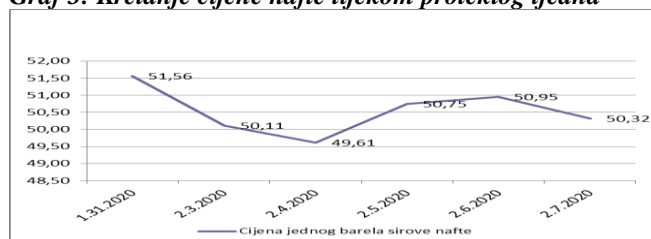
JPY je tijekom proteklog tjedna blago aprecirao u odnosu na EUR, te je tečaj EURJPY zabilježio pad sa razine od 120,17 na razinu od 120,14. JPY je deprecirao u odnosu na USD, te je tečaj USDJPY zabilježio rast sa razine od 108,35 na razinu od 109,75.

NAFTA I ZLATO

Na otvaranju njujorške burze u ponedjeljak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 51,56 USD (46,48 EUR). Tijekom proteklog tjedna cijena nafte se kretala u uzanom rasponu i nijednog dana nije prešla razinu od 51 USD po barelu. Najniža cijena nafte je zabilježena na zatvaranju tržišta u utorak, a rezultat je zabrinutosti da će širenje koronavirusa negativno utjecati na tražnju za ovim energentom. U utorak je OPEC započeo sastanak sa drugim zemljama suradnicima sa ciljem da se razmotri odluka o smanjenju obujma ponude nafte u svjetlu pada cijene i očekivanja niže tražnje. Usprkos ovom sastanku, cijena nafte nije značajno reagirala, te je zabilježen pad iste. OPEC+ članice su na sastanku, koji je trajao tri dana, razmatrale smanjenje obujma proizvodnje nafte za dodatnih 500.000 barela dnevno. Ovakve vijesti su utjecale na blago stabiliziranje cijene nafte, koja se održavala na razini od oko 50 USD po barelu. Saudijska Arabija i Rusija su i dalje podijeljene o pitanju utjecaja koronavirusa i njegove prijetnje globalnoj tražnji. Dva dana pregovora nisu bila dovoljna da se otkloni otpor Rusije smanjenju proizvodnje. Saudijska Arabija insistira na tome da kartel smanji obujam proizvodnje s obzirom na to da će koronavirus u Kini utjecati na smanjenje tražnje ove zemlje za ovim energentom. Tijekom trgovanja u četvrtak, cijena nafte je blago povećana nakon što je OPEC+ preporučio privremeno smanjenje ponude nafte za 600.000 barela dnevno u odgovoru na utjecaje koje je izazvao koronavirus. Ipak, cijena je već petak blago smanjena nakon što je Rusija priopćila će trebati više vremena prije nego se obveže na smanjenje obujma proizvodnje.

Na zatvaranju tržišta u petak cijena jednog barela nafte je iznosila 50,32 USD (45,97 EUR). Promatrano na tjednoj razini cijena nafte je smanjena za 2,40%.

Graf 3: Kretanje cijene nafte tijekom proteklog tjedna

Pripremili:
Služba Front Office
Odjeljenje za bankarstvo

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je utemeljen na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može garantirati njihovu točnost i ne snosi odgovornost za izravnu ili neizravnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na temelju njih.

Na otvaranju londonske burze metala u ponedjeljak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.589,16 USD (1.432,58 EUR). Početkom tjedna cijena zlata je smanjena pod utjecajem pojačanih rasprodaja kineskih dionica i rasta dionica SAD u istom danu. Također, cijena je smanjena i kao rezultat većih ulaganja u rizičniju aktivu, što je utjecalo na rast dioničkih indeksa. Ovakvi trendovi su rezultat pojačanih mjera likvidnosti koje je Kina poduzela kako bi ublažila zabrinutost zbog koronavirusa, što je i potaknulo investitore da se usmjere u nešto rizičnije aktive. Od sredine tjedna cijena zlata bilježi postupni rast. U srijedu je cijena ovog energenta povećana, nakon što je prethodno dostigla najnižu razinu u posljednja dva tjedna. Cijena je povećana uglavnom zbog intenziviranja zabrinutosti zbog koronavirusa i njegovog utjecaja na globalnu ekonomiju. Ove vijesti su imale snažniji utjecaj nego vijesti o nižim carinama Kine koje će vjerojatno ublažiti trgovinske tenzije sa SAD. Krajem tjedna su objavljeni pozitivni podaci sa tržišta rada u SAD. Međutim, te vijesti nisu utjecale na smanjenje cijene zlata, koja je i dalje pod utjecajem zabrinutosti zbog koronavirusa nastavila da bilježi rast. Analitičari smatraju da će zabrinutost zbog koronavirusa, kao i globalno usporenje i dalje imati najveći utjecaj na zlato, odnosno na rast cijene. Također, treba imati u vidu da središnje banke širom svijeta i dalje održavaju kamatne stope ekstremno niskim, što ide u prilog cijeni zlata. Analitičari fokusirani na tehničke analize smatraju da ukoliko cijena zlata probije razinu od 1.600 USD po unci, naredna razina bi mogla biti 1.800 USD po unci.

Na zatvaranju tržišta u petak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.570,44 USD (1.434,72 EUR). Cijena zlata je na tjednoj razini zabilježila pad od 1,18%.

Graf 4: Kretanje cijene zlata tijekom proteklog tjedna

